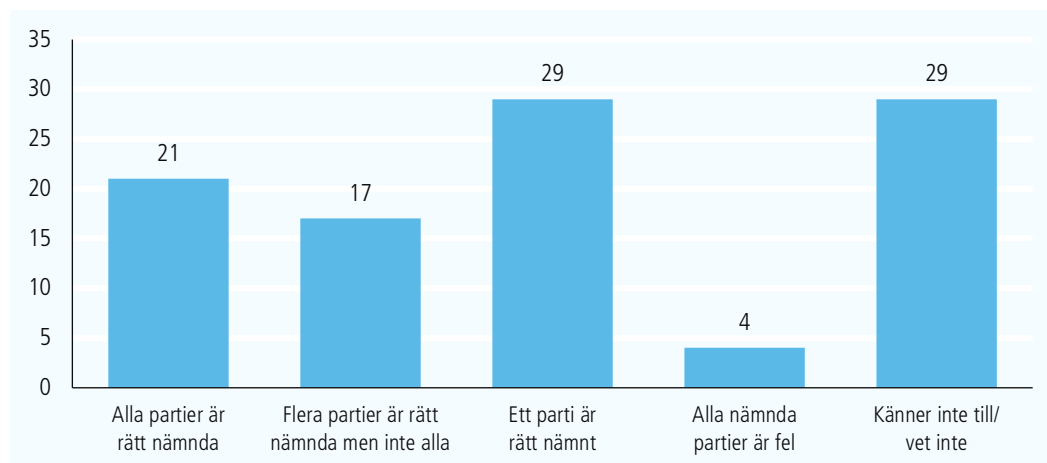

Vilka partier styr i den egna kommunen?

Ett av huvudsyftena med demokratiska val är att väljarna ska kunna utkräva ansvar av de styrande. Men hur väl känner väljarna till vilka partier som styr deras egen kommun? I Valundersökningen 2018 ställde vi en kunskapsfråga där vi bad de svarande skriva ned vilka partier som ingår i den styrande majoriteten i den kommun där de bor. Sedan jämförde vi svaren mot uppgifter från Sveriges kommuner och regioner (SKR). Jämförelsen visar att kunskaperna är relativt låga. En tredjedel av väljarna säger att de inte vet eller ger ett helt felaktigt svar. Tjugonio procent träffar rätt på ett nämnt parti och 17 procent har flera partier rätt men inte alla. Endast var femte väljare (21 procent) kan leverera ett helt korrekt svar på frågan om vilka partier som styr.

Yngre, kvinnor och lågutbildade har som väntat lägre kunskaper än äldre, män och högutbildade. Motivationsfaktorer som intresse och engagemang spelar dock större roll när det gäller att skilja ut vilka väljare som känner till vilka partier som styr i den egna hemkommunen. Det är lättare att känna till vem som styr om man bor i en kommun med majoritetsstyre än i en kommun med minoritetsstyre.

Figur 1 Väljarnas kunskaper om vilket eller vilka partier som styr i den egna kommunen, 2018 (procent)

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningen 2018; förvals- och eftervalsstudien kombinerad.

Kommentar: I undersökningen ställdes en helt öppen fråga: "Inför årets val, vilket/vilka partier ingick i den styrande majoriteten i den kommun där du bor?". En ruta för fritextsvar och en svarsruta för "Känner inte till/vet inte". Fritextsvaren kodades i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners databas för kommunalt styre (www.skr.se). De svarande kategoriserades sedan i fem kategorier: 1) de som svarat "Känner inte till/vet inte", 2) de som nämnt ett eller flera partier som inte ingår i styret, 3) de som nämnt ett korrekt parti, oavsett hur många andra partier som nämnts, 4) de som nämnt flera korrekta partier men inte alla och 5) de som nämnt alla partier som ingår bland de styrande i kommunen.

Tabell 1 Väljarnas kunskaper om vilket eller vilka partier som styr i den egna kommunen bland samtliga och i olika väljargrupper, 2018 (procent)

	Alla partier är rätt nämnda	Flera partier är rätt nämnda, men inte alla	Ett parti är rätt nämnt	Alla nämnda partier är fel	Känner inte till/vet inte	Summa procent	Antal svarande
Samtliga	21	17	29	4	29	100	3 489
Män	22	19	28	3	28	100	1 691
Kvinnor	20	15	31	4	30	100	1 798
18-29 år	11	6	27	7	49	100	446
30-49 år	19	16	28	4	33	100	967
59-64 år	23	19	31	4	23	100	945
65-84 år	25	20	29	3	23	100	1 111
Grundskola	14	14	28	4	40	100	410
Gymnasium/Eftergymnasial	19	15	32	3	31	100	1 355
Högskola/Universitet	25	20	28	4	23	100	1 548
Mycket intresserad	33	25	23	5	14	100	533
Ganska intresserad	23	18	31	4	24	100	1 765
Inte särskilt intressera	13	12	32	4	39	100	1 026
Inte alls intresserad	5	4	19	2	70	100	148
Klart till vänster	25	19	26	3	27	100	553
Något till vänster	23	20	30	3	24	100	609
Varken till vä eller till hö	18	13	26	5	38	100	575
Något till höger	21	17	33	4	25	100	760
Klart till höger	22	19	32	5	22	100	728
Alliansstyre i kommunen	18	20	31	6	25	100	978
Blandat styre	21	19	28	2	30	100	1 020
Vänsterstyre i kommunen	23	14	28	4	31	100	1 468
Majoritetsstyre	22	18	29	3	28	100	2 324
Minoritetsstyre	19	16	28	5	32	100	1 143

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet: Valundersökningen 2018; förvals- och eftervalsstudien kombinerad.

Kommentar: I undersökningen ställdes en helt öppen fråga: "Inför årets val, vilket/vilka partier ingick i den styrande majoriteten i den kommun där du bor?". En ruta för fritextsvar och en svarsruta för "känner inte till/vet inte". Fritextsvaren kodades i enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners databas för kommunalt styre (www.skr.se). De svarande kategoriserades sedan i fem kategorier: 1) de som svarat "känner inte till/vet inte", 2) de som nämnt ett eller flera partier som inte ingår i styret, 3) de som nämnt ett korrekt parti, oavsett hur många andra partier som nämnts, 4) de som nämnt flera korrekta partier men inte alla och 5) de som nämnt alla partier som ingår bland de styrande i kommunen.